

Pürschel: Ynkeligere Tilbagetog har jeg aldrig set.

Ole Bjørn Kraft: Naar jeg har bedt om Ordet paa dette sene Tidspunkt, er det i Anledning af forskellige Bemærkninger, der er faldet i Løbet af Debatten angaaende Spørgsmaalet om Forbindelsen mellem de saakaldte sociale Indikationer, der snarere efter min Opfattelse burde hedde økonomiske Indikationer, og Spørgsmaalet om sociale Hjælpeforanstaltninger. Det er mig under alle Omstændigheder personlig magtpaaliggende paa Forhaand at sige nogle Ord om dette Spørgsmaal, for at der ikke senere skal være nogen Uklarhed om, ud fra hvilke Synspunkter denne Sag kan betragtes. Men inden jeg gør dette, vil jeg gerne til Indledning selv med Fare for, at den kommunistiske Ordfører skal tro, at det er en Moralprædiken, der bliver holdt, sige, at det bør staa den danske Offentlighed klart, at selve den Kendsgerning, at et Lovforslag som dette maa behandles i Rigsdagen, og selve de Kendsgerninger, der er Aarsagen til, at vi alle indser Nødvendigheden af at behandle dette Lovforslag, er et Vidnesbyrd om Degeneration, er et Varsel om, at ogsaa det danske Folk er inde i en Udvikling, der i Løbet af en kortere eller længere Tid kan medføre Folkets Tilbagegang, aandelige og legemlige Svækkelse.

Derfor er det ogsaa umuligt at se hele denne Sag som et isoleret Fænomen, som et Spørgsmaal, der alene drejede sig om en praktisk juridisk Lovgivning. Det er ugrønt at behandle det uden Sammenhæng med Tiden, i hvilken vi lever, og uden Hensyn til de mangeartede Kendsgerninger, der har ført til Sagen, at det er nødvendigt at sætte et Forslag om Svangerskabsafbrydelse i Forbindelse med hele Befolkningsproblemet, i den nøjeste Forbindelse med den Trusel om Folkedød, som ogsaa vi synes at være inde under. Jeg har gerne villet sige det, fordi jeg tror, at det er nødvendigt, at det bliver sagt ganske uforbeholdent, og at det ganske uforbeholdent maa erkendes, at det er et mørkt og tragisk Varsel, som disse Kendsgerninger giver os. Jeg vil som den bedste Karakteristik af den Situation, som her foreligger, gerne citere for Tinget en knap og koncis Sætning, som Forfatteren Arne Sørensen har sagt om disse Problemer. Han siger: Spørgsmaalet er, om den moderne Verden skal gaa under, eller om vi skal gaa under med den. Jeg tror ikke, det kan siges klarere, mere positivt, end det her er sagt, og enhver, der tænker denne Sætning igennem, faar

derigennem et Udtryk for det Synspunkt, ud fra hvilket jeg under alle Omstændigheder vil tage Stilling til det Lovforslag, som her foreligger.

Jeg skal derefter vende mig til det Spørgsmaal, som er Anledning til, at jeg tog Ordet. Jeg kan ikke se anderledes paa det, end at en lang Række af de Betragtninger, som har været fremsat her fra forskellige Side, og den Indstilling, som har hersket, har været et Udtryk for, at man har foretrukket at behandle Virkningerne, men lade Aarsagerne bestaa uændrede. For mig er det det samme, som om man vilde behandle en forgiftet Patient, men vedblive med at lade ham indtage Giften. Heroverfor er det nødvendigt at fastslaa, at hele dette Spørgsmaal er et Resultat af den Indstilling, som Tiden har over for en Række af de Forhold, der her foreligger, og at hele denne Lovgivning kun kan blive en stykkevis og tilfældig Lovgivning, saa længe man ikke gør noget Forsøg paa at ændre den til Grund liggende Indstilling, thi saa længe den bestaar, saa længe vil Virkningerne af den ogsaa bestaa, og saa kan man ganske vist foretage forskellige Foranstaltninger, der kan lappe her og der, man kan søge at skabe en vis Orden i Kaos, men Truselen om Kaos vil stadig være til Stede, Vanskelighederne vil ikke blive borttjernet.

Dette Problem om Befolkningsspørgsmalets almindelige Stilling har ingen behandlet mere omfattende og med mere Indtrængen i Emnet end det svenske Ægtepar Myrdal, som herom har fremsat en lang Række Forslag, som tilsigtede at faa Befolkningsspørgsmaalet bragt ind i et positivt Spor, en lang Række sociale Foranstaltninger, som skulde have til Hensigt at ændre hele denne Indstilling, men jeg vil gerne herom sige, at jeg tror ikke, at selv meget vidtgaaende sociale Foranstaltninger vil faa nogen afgørende Virkning i det lange Løb over for selve Spørgsmaalet om Forøgelse af Børnetallet. Man maa heroverfor fastholde den Kendsgerning, at det ikke er i det fattige Lag af Befolkningen, at Ulysten til at faa Børn først er sprunget frem, og at det ikke er den mindre bemidlede Del af Befolkningen, som først har skubbet denne Byrde fra sig, men at det er den bemidlede Del af Befolkningen, ja, man kan sige, den bedst stillede Del af Befolkningen, i hvilken Etbarnssystemet har sit Udspring og stadig ogsaa har sit fasteste Sæde. Ud fra denne Kendsgerning har man Lov at drage den Slutning, at Spørgsmaalet om Barnefødslerne ikke kan sættes i den direkte Forbindelse med den almindelige økonomiske Til-